

SÜMEG-SZENT-GRÓT

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetés árak:		Hirdetmények:		A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Egész évre	4 frt = 8 korona	2 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 9 kr.	többszöri hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 20 kr.	A lapot illető minden fizetés a kiadóhivatalba küldendő.
Fél évre	2 frt = 4 „	Csak bérmentett leveleket fogadunk el.		Keziratokat vissza nem küldünk.
Negyed évre	1 frt = 2 „	Egyes szám ára 10 kr.		

Lapunk számára hirdetések elfogad. Budapest: a Reuter ügynökség, Blockner J., Eckstein Bernát hirdetési irodája Fűrdő-utca 4. sz., Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Gránátos-utca 1., Fischer A. D. hirdetési irodája Hatvani-utca 1. és Goldberg W. A. Bécsben. Mosse Rudolf hird. irodája, Szombathelyen: Apfel Sándor hird. irodája

Becsületügy.

Tietek a hatalom és dicsőség, krakelerek! Mi a munka lovagjai, ha hosszú élet gondterhes küzdelmei után megnyerjük polgártársaink tiszteletét, boldog megelégedés szállja meg szívünket Tietek, krakelerek, nem kell fáradoznotok, nem kell szenvednetek, egy pár karcolás arán megszeritek bámulítóknak hódolatát És mennyien vannak e bámulók?! Majdnem az egész társadalom.

Egy alakot látok végig haladni az utcán Arcán régibb és újabb vágások forradásai, szemében döfl és lenézése a közönséges halandóknak Az emberek egy része felve kerüli, másik része tisztelettel hajol meg előtte és boldog az, kihez egy leereszkedő szava van. Titokzatos fontossággal beszél nemely emberekről. Ah ezek a boldogok, a kiből még válhat valami Má sok nevének hullátára elfordul vagy legfeljebb gonyos mosoly játszadozik ajkain. Ezek a boldogtalanok, az elveszettek, a megbélyegzettek. Hatalmas ember ő. A kiról ő azt mondja, hogy derek ember, arról ne merjen senki még egy kértelmit szót se megkockáztatni, mert jaj neki. A kiról pedig ő kimondja, hogy diszkvalifikált ember, annak végre, annak jobb nem élni, azt az egész társadalom megveti. Az ő üelete az emberek felől lelebezhetetlen, megváltoztathatatlan, szava irányadó mindenki előtt, ki nem akar diszkvalifikált lenni, vagy vele szembe szállni. De ki merne vele szembeállni, mikor mindjárt pisztolyra es kardra kívánczok. Közpalyan érdemeket szerzett férfiak, tisztességben megőszült családapák, hallgassatok, ha ő beszél, kinek multját vagy két tucat párbaj és megannyi híres kalandok ékesítik Nem tietek az utolsó szó, hanem az övé, és nem is a tietek fontosabb, hanem az övé. Szep hölgyek, iparkodjatok kegyeitekkel megnyerni őt, mert jaj lesz annak, a kinek előnyt adtok fölötté. Remegjétek családapák, mert előtte a családi élet tisztessége, boldogsága nem szent és sérthetetlen és akaratajának érvényt tud szerezni, ha kell az élet arán is Mert tudjátok meg, hogy ő a híres gavalier, a párbaj hős, a kívül nem jó kikezdeni.

Csodálatos magasban van ő a többi halandók felett. Valami nimbusz veszi körül és kíséri mindenütt Ilyen magunkfajtája ember, kinek soha egyetlen becsületügye sem volt. — ah mennyire szegénylenjük kimondani ezt, — meg sem mer állani az

ő színe előtt, s ő rá sem néz az ilyenekre csak a magához hasonló kiválasztottakkal érintkezik. Nem is lehet. Mi gyarlók abba helyeztük az érdemet, minél kevésbbé serenten: mast, s minél kevésbbé jutni a megsértett helyzetbe, ő ellenkezőleg azt hiszi, minél többször reperálta ki becsületét, annal épebb Mi azt hisszük, hogy a közbecsülést nem egy cselekménnyel lehet megszerezni, hanem kitaró, hasznos és közhaznu munkásság útján; ő tudja jól, hogy tettei bámulat tárgyát képezik, s neki nincs szüksége a munkásságra Mi nekünk az emberszeretet törvényei azt tanítják, hogy mindnyájan emberek vagyunk, mindnyájan követhetünk el téves, hibás lepest és senkit sem kell végleg kizárni a tisztességből es mindenkinek módot és időt kell engedni, hogy helyrehozhassa tévedéseit, hibáit; ő előtte csak a lovagiasság szabálya irányadó, mely szerint, a ki egyszer tévedett, örökre ki van zárva a lovagias emberek társaságából. Mi megvagyunk győződve, hogy a durva és okatlan támadás nem sértheti meg a becsületet, a fegyver pedig nem állíthatja helyre a megcsontított becsületet; ő szánó mosolylyal nézi le gyarló felfogásunkat a becsület felől

Borzasztó nagy anakronizmus a XIX. században, a munka, a fölvilágosodás századában, a párbaj, a becsületnek fegyverrel való keresése s csak azt mutatja, hogy valamint az egyes ember, úgy az emberiség is nehezen vetközi le rossz szokásait. De hát ha így van a dolog, eljetez ti dicső párbajhősök s hozsáná nektek, krakelerek.

N. N.

Zala-Szent-Grót története.

Irta: Pápay Sándor.

(Folytatás).

A Hagymásy család végsarja István volt. Vele kihalt a szentgróti és beregszói Hagymásy család, mely több századon át nemesak a Dunán túl, hanem Ereclyben is szerepet játszott.

István gyermeke nem lévén, fiává fogadta Batthyányi Ádám grófot s részére ősi birtokát, Szt.-Grótot 1654-ben a vasvári káptalannál bevallotta. Hagymásy Istvánnak 1663-ban bekövetkezett halála után birtokukba is vették Szt.-Grótot Batthyányi Ádám gróf fia, Kristóf és Pál, kik arra 1663 április 26 án királyi megerősítést nyertek 1664 Batthyányi Pál megerősíti az örökség szabad hajduinak szabadalmait.

Szt.-Grót ezután is egész a török uralom megdőléig végvárként szerepel. Őrsége azonban már nem csupán szabad legényekből, hanem feles számmal királyi zsoldosokból is áll Parancsnokuk a várur: Batthyányi Cime: „Arcium confinium Canisae oppositorum Supremus Generalis“

1673-ban Batthyányi Pál elzalogosítja Szt.-Grótot Gersei Pethő Lászlónak, de a várórségben 25 lovast tart. A vár időben úgy látszik nem volt elég jó karban, mert a két ur közt történt megegyezés szerint a 11000 frtnyi zálogösszezből 4000 frt a vár tartozására fordítottak

1710-ben Szt.-Grót megszűnik védőhely lenni A császári hadak, a többi kisebb zalai várakkal együtt, ennek is lehordatják falait s betöltik árkaikat.

1715-ben Volkra János veszprémi püspök a körülbelül másfél századon át szünetelő szentgróti plebániát, mely hajdan, mint főnebb említem a mai Szt.-Grót Polgárvároson állott, a nyílt várossá lett szentgróti várban állítja fel. Ugyanekkor elköltözik Szt.-Grótról a protestánsok zöme, 67 család s templomukat, mely a mai rk. plebánia templom helyen állt, a katolikusok foglalják el Az első plebános valószínűleg ferencrendű volt, de 1729-ben már világi pap, Czenky Pál a plebános. Ez évben már iskolájok is van a katolikusoknak.

A szentgróti plebánia restaurálása idejében nagyon kiterjedt volt Hozzá tartoztak mint filiálisok: Alsó- és Felső-Aranyod, Csáford, Koppány, Kehida, Szt.-László, Sénye, Gyülevesz, Udvarnok, Tekenyé és Tüske. Szt. Péter, Később azonban, midőn a püspökség több lelkészszel rendelkezhetett. Koppány, Kehida, Szt.-László önálló plebániákká lettek, valamint a jelen század közepén Tekenyé is.

1776-ban Batthyányi Ignác gróf jáki apát s egri főprepost Szt.-Grót birtokosa. Ez évben 143 ház volt Szt.-Gróton, nem számítva Szt.-Grót Polgárvárost, mely a várnak nyílt várossá váltá után is megtartotta külön állását

1780-ban Batthyányi Ádám grófé a szentgróti urodalom. 1787-ben épült a mai urasági kastély Batthyányi Ferenc gróf alatt a régi urasági lak falaiából. Homlokzatán a következő chronodistichon olvasható:

SIC eX annols sVrgVnt noVa teCta rVInIs HaeC sI nonpLaCeant faC MeLlora LICet.

Ferenc grófnak sokat köszönhet Szt.-Grót. Emlékéhez nem csak az új kastély építése fűződik, de a város csinosítása ér-

dekében is sokat tett. Ő szabályozta az utcákat, lecsapoltatta azokat az elektelenítő pótványokat, épített hidakat s a kat. hitközségnek új iskolát.

1838-ban nyerte Szt. Grót a hetivásári jogot

1839-ben valóságos ütközetet vívnak a a szentgrótiak a szomszédos tőrjeiekkel. A két község határanak megállapításában ugyanis nem tudtak egyezsége jutni s a megyei hatóság által kijelölt határt a szentgrótiak nem akarták elfogadni. A tőrjeiek ugyan felszántották s elvetettek a vitás területet, de az aratás kezdetén, július 1-én fegyveres polgárokkal támadta meg az aratással foglalkozó tőrjeieket a szentgróti bíró s közülök egyet agyonlőttek, többet megsebesítettek.

1841-ben sorshuzás után Batthyányi Károly gróf lett Szt. Grót A három testvér: Károly, Lajos és Zsigmond mindegyike szerette volna bírni Szt. Grótot s hogy a viszálkodást kikerüljék, a birtoklás kérdését sorshuzás után döntötték el.

Károly gróf idejében alakult, főképp Deák Ferenc közremunkálása mellett a szentgróti kaszinó, mely maig is virágzik

1844-ben felelül a vámház s a nagyvendéglői nagyterem.

1846-ban történt meg a tagosítás. Minden szentgróti házhely kapott egy holdnyi földet a határban. A szentgróti, szentgrótpolgárvárosi, s udvarnoki tanítói állások jövődelmet is egy-egy negyed telek adományozásával növelte a derek gróf.

A jótékony főurnak 1852. szeptember 28-án bekövetkezett hirtelen halála nemcsak Szent Gróton, hanem az egész hazában élénk és őszinte részvétet keltett.

1853-ban Batthyányi Zsigmond gróf lett Szt. Grót, míglén 1874-ben az osztrák Földhitelezet birtokába került. Azóta is kétszer változtatott gazdát a szentgróti kastély. Előbb Smidt Adámé, 1884 óta pedig Harkányi Károlyé lett a 4000 kat. holdnál nagyobb kiterjedésű urodalom, melynek értéke az okszerű gazdálkodás folytán megkétszereződött.

A negyvenes évek óta lassan bár, de folytonosan fejlődik a kis városka, mely a közép Zalavölgy gócpontja. Lakossága, melynek száma az 1890-iki népszámlálás adatai szerint 3400 tiszta magyar s tulnyomó részben ipartüzéssel foglalkozik.

Van virágzó Takarekpénztára, 1882-ben épült fel kórháza, melyhez az első alapot az 1872-ben tartott műkedvelői előadás jövődelme szolgáltatta. Van jól begyakorlott és felszerelt önkéntes tűzoltócsapata, kaszinója 700 kötetes könyvtárral. Társasköre. Jótékony nőegyesülete, Ipartestülete, szolgabírói hivatala, két körjegyzősége. Három hitfelekezeti: a kat. evang. és izr. tart. fenn benne népiskolát. Ezek egyesítése és államosításáért 1895. végén folyamodott a község.

1892-ben nyílt meg a csáktornyaiából kiágazó szárnyvasútja. 1895-ben pedig kiépült végig a Zalavölgyén Balaton-Szt. Györgyig s ezzel a Zalavölgye s vele Szt. Grót fejlődésének új stádiumához érkezett.

(Vége.)

Március 15.

Lélekemelő szép ünnepélyvel ülte meg a sümegi polgári kör a nemzet újjászületése nagy napjának évfordulóját. F. hó 14-én este nagyszámú község gyűlt egybe a kör helyiségében, hogy lerója kegyeletét és halálját a márciusi napok nagy alakja iránt. Az ünnepélyt a helybeli daloskór Kocsis Károly vezetésével a Himnuszszal nyitotta meg, melyre Eitner Sándor elnök hatásos beszédében ismertette az összefüggelést, mutatott rá az 1848. március 15-ének korszakalkotó nagy vívmányaira s búzdította a jelenlétűket a haza és szabadság iránti lángoló

szeretetre és a nemzet nagy férfai iránti halála és kegyeletre.

Az elnök lelkes megnyitója után lapunk szerkesztője, Éber Karoly olvasta föl lapunk múlt szamanak vezércikkét, mire a dalos kör az *Üdvözlés* ... kezdetű dalt énekelte nagy hatással. Ennek elhangzása után *Goal* Istvan a *Talpra magyart* szavalta. Az erő s hévveljes szavalás általános tetszést keltett. Az éjézés lecsillapulatával a dalos kör Bartay Edének *Nemzeti imáját* énekelte. A vallásos áhitattal előadott hazafias dal mélyen megihlette a szíveket.

Most *Balasis* József Garay Jánosnak *Szeresd, magyar, hazadot* kezdetű költeményét szavalta el, mely szintén általános hatást keltett.

Erre a község az ünnepély magasatos hangulatot megkapva, egy szívbe, lelekbe olvadva énekelte a *Százatot*, melylyel az ünnepély elnök bezáró szavai után véget ért.

Utána a község társas vacsorához ült le. Ez alatt jó magyar szokásként több felköszöntő volt. Az első *Banfi* Alajos tartotta éítelve a körnek volt 48-as tagjait elnökségét, és összes tagjait. Később *Joachimstul* Istvan volt honvédezede, a kör haznagya szólalt föl s érdekes képet nyújtott a szabadságharc idején feltamadt aldozatkézségről s arról a lángoló szenvedélyről, mely előtt első s legszentebb volt a haza. *Balasis* József közkivanatra az aradi vértanúk sirjanai emondott gyönyörű imát szavalta el, melyel újból élénk tetszést aratott.

Mi a szép ünnepély rendezéseért teljes elismerésünket nyilvánítjuk a körnek, mely évről évre felújítja a nagy napok emlékeit s ápolja az emberi kebel legrágább érzelmét: a haza és szabadság iránti lángoló szeretetet.

Keszthelyen is megünnepeleék a szabadság ünnepét, márc. 15-ét, a különböző intézetek ifjuságai. A kat. főgimnázium tanuló tanáraik jelenlétében d. e. 9 óra után tartottak meg lelkesülten a 40-iki nagy nap emlékére ünnepélyüket a főgimnázium nagytermében, melyen az összes tanuló ifjuság nemzetszínű szalaggal mellükön, jelent meg. Kar, hogy a község, a nagyszámú gimnáziumi tanuló ifjuság ünnepélyében nem vehetett részt. A gazdasági tanintézet hallgatói d. u. 3 óra után az eddigi szokáshoz híven, egészen csendben ünnepeltek meg márc. 15-ikét. Leglelkesebben és a nagy naphoz legméltóbban ünnepelte meg márc. 15-ét az iparos ifjuság önképzőköre. Este 7 órakor az ifjuság az Amazon-szállóban levő helyiségéből égő faklyakkal s a hölgyek lámpióikkal kezükben fűdültak meg a szabadság, testveriség és egyenlőség éltetéssel s végig haladva ezer meg ezer nép kíséretében a főutcán, a m. kir. gazd. intézet előtt elterülő Szentharomság terén, a szobor előtt állapodtak meg, hol az iparos dalárda *Isten áldd meg a magyart!* énekelte el *Molnár* Janos vezetésével, mely után ifj. *Treffler* Ferenc a *Talpra magyart* lelkesülten és gyűntő hatással szavalta el. *Ullman* Jákó az önképző kör elnöke méltatta, rövid, de hatásos beszédében e nap jelentőségét. Az ünnepély végeztevel az ifjuság az Amazon szálló nagytermébe gyülekezett össze, hol a társas vacsora után megkezdődött a tánc, mely reggelig tartott.

Megyénk többi városában is, hasonló lelkesedéssel ünnepeltek meg történelmünk e nagy jelentőségű napját.

Tudósító.

Műkedvelők színjátéka

— Sümegen, 1895. március 15-én. —

A függöny felgördült. Elült a nyüzsgő zaj. Néma csend uralkodott a természet szafólasig megtöltő község körében. Csak a színpalak mögül hallatszott a harmónium lágy zenéje, hogy még emelje annak az égi látománynak illuzióját, mely a görögült fényében szemünk elé tarút. Valóban a szívét megihlítő gyönyörű kép volt. Lattára szinte átszellemult az ember. Mintha valóban a menny lényei lettek volna a földi artatlanság angyalai, a kis leánykak, kik érdekes csoportozatban, változatos alakokban, mozdulatlan neman, ott öröködének a bibliai Jákó b álm a felett. A községet templomi áhitat fogta el. Mikor azután legördült a függöny, az ünnepélyes csöndet frenetikus tapsvihár váltotta fel. A község zajos tetszésnyilvánítására még kétszer mutattak be az elragadó látványt.

A kép most is előttem áll s oly jól esik megörökítenem azok neveit, kik ezt alkották: *Balog* Leonka, *Bozó* Margitka, *Fűzik* Lenke, *Luiszer* Linka, *Lukonich* Aranka, *Mild* Elvira, *Perneszi* Irma, *Pintér* Iduska, *Vertessy* Margitka és a főangyal: *Scheiber* Gizella. Jákó b *Haraszt* Károly volt. A harmoniumon *Kocsis* Károly Töpfer Improvizációját játszotta.

Az idilli előkép után dr. *Jenvey* Gézáné Porzolt Kálmannak *Az iródban* című monologját adta elő. A férje után leelkedő féltékeny asszony különböző lelki állapotait az előadó urnó

oly élethűen tükröztette vissza szép színes előadásában, hogy a község szinte vele érezte a bohókás kedélyhangulat, a kétkedés, a féltékenység, a feicsillanó remény és öröm, a helyzetszűte félcsem összes érzelmét. A nagy hatást keltett szép előadást élénk éjézés, taps és többszöri kihivas jutalmazta.

A most következett melodráma a tündérek országából élénk varazsolt bűvös kép volt. A földnek szép leánya (*Király* Gizella) besurrant Tündér Ilena kertjébe s őt letepte a virágokat, hogy csosorba kösse. Mikor elszenderült, megjelent a Tündérker: urasszonya (*Rieszer* Ferencné) s nagy altató zene mellett (*Mojzer* Mariska) egyenkint hívta kertjének virágait, hogy alljanak bezut tarsaikért. Varazsló szavaira először megjelent fenséges méltósággal *Rózsa* (*Bozó* Magda), itt is királynője a kert virágainak, azután a pompás *Szegfű* (*Banfi* Ilonka), utána a viruló *Pipács* (*Patak* Mariska). A varazsló szavak tovább zengenek s mint tündéri jelenségeit elő a kacsu *Liliom* (*Bozó* Ilonka), majd a kedves szerény *Ibolya* (*Epstein* Aranka) s végül a bajos kis *Narcisz* (*Luiszer* Linka). Asszonyuk igézetes szavára körüljelik az alvó leányt, azután ralehelik illatok arját s ez illataraban örökké elalszik az alvó leány, tarsaival, a hímportrabló lepkékkel (*Balog* Leonka, *Dannavics* Borena, *Scheiber* Ilonka). A *Virágok boszúja* betölt. A község is igézet hatása alatt allott. Kivánságára még kétszer gördült föl a függöny, hogy gyönyörködhessék a bűbajos képbén.

Eddig ünnepi hangulat uralkodott, melyet ezután folytonos élénk derulség váltott fel. A műsor következő darabja *Labihe* egy felvonásos vigjátéka az *Ajánlott level* volt. A női szerepeket *Dusovszky* Mariska (*Hortense*) és *Király* Gizella (*Francine*), a férfi szerepeket *Bódis* Matyás (*Fougason* amerikai) és *Auerbach* Lipót (*allamügyész*) játszottak.

Ezt *Box* és *Cox* ismeretes vastag humorú angot bohózat követte *Bouncer* asszony *Fűzik* Ernőné, *Box* nyomdász *Nógrádi* Jenő, *Cox* kalapos *Auerbach* Lipót volt. Mindkét darab folytonos élénk derulséget keltett. A község pompaszerű mulatott a bohókás jelenetekben, szabad megnyilatkozást engedve szívből fakadt jó kedvének. E sikerből méltó rész illeti az előadókat is, kiknek mindegyike ugyancsak kiaknázta mindazt, mi csak szerepeből telt. Mindkét darab után többször kitapsoltak a szereplőket, végül pedig az est összes személyzetét, elükön a nő egyesület elnökével, *Szekely* Gusztávnival és dr. *Kellemen* Karollyal, kik semmi faradást nem kíméltek, hogy a községnek ezt az estét szeressék, a milyen még nem volt a sümegi kaszinó nagytermében.

A remek esthez, melynek emléke sokáig szívünkben marad, méltó volt a község is. Messze vidékről jöttek, hogy részesei legyenek a műélvezetnek. Sajnos, a terem szűknek bizonyult a jegykérő publikum számára, úgy hogy sokan kénytelenek voltak lemondani arról, hogy az előadást végignézhessék.

Az előadást vacsora, majd tánc követte, mely reggelig teljes animóval folyt. Az itt következő fenyves nevsor legjobb kritikája az estélynek.

Jelen voltak: Baboss Gvuláré, Baboss Mariska, Barca Laszlóné (Csab-Rendek), dr. Bardó Györgyné Banfi Alajosné, Banfi Ilona, Barati Józsa, és Leopoldina (Karakó), Balog Alajosné, Balog Janosné (Karakó), Barkóci Karolyné, Barkóci Iren, dr. Beszedics Edéné és B-szedics Gizella (Tapolca), Bendekovics Kálmanné (Keszthely), Bozó Manóné, Bozó Ilonka és Magda, B-gvay Irma (Cs.-Rendek), Bódis Ignacné, Capary Boldizsarné, Copf Ferencné, Csizgó Maria, Dusovszky Mariska, Erek Istvánné, Epstein Vilmosné, Epstein Aranka, Emec Gizella (Keszthely), Földi Janosné, Fűzik Gyuláné, Fűzik Ernőné, Gyömöréy Vincéné, Gyömöréy Adél és Kata (Ukk), Horvat Gáborné, dr. Jenvey Gézáné, dr. Kellemen Karolyné, Keményfy Gizella (Borsos-Győr), Kocsis Karolyné, Krisztinkovich Józsefné, Király Gizella, Kijatz Gyuláné, dr. Lukonich Gáborné Luiszer Lajosné, Mayer Istvánné, Mojzer Józsefné, Luiszer Lajosné, Menich Janosné (Jászkesér), Mild Karolyné, Monnet Lujza (Csab-Rendek), Nagy Laszlóné es Nagy Irén (Nyírad), Nemet Lajosné, Noszlópy Danielné es Noszlópy Gizella (Nyírlak), Oszterhuber Lajosné (Csabrendek), Pintér Lajosné (Deal-i), Patak Sándorné, Patak Mariska, Polcer Ferencné, Polcer nőverek (Dömölk), Raile Józsefné, Reisinger Mihályné, Scheiber Lipótné, Scheiber Gizella, Scheiber Józsefné, Spránic Julia, Schröder Józsefné, Schröder Teresi és Gizella, Sümegi Tivadarné, Stiaszny Janosné (Devecser), Stein Miklósné (Budapest), Schröder Józsefné (Veszprém), Székely Gusztávné Székely Emilné (Tapolca), Szucs Zsigmondné (Dergecs), Szucs Dezoné (Nagyfalud), Szalay Balintné (Gulacs), Tomka Kálmanné (Z.-Szántó), Talabér Karolyné, Tót Józsefné, Töpler Karolyné (Karolyháza), Zathurecky Zsigmondné (Ukk), Zathurecky Martonné (Zsigmondháza), Vaszary Vilma (Csabrendek) stb.

Az est

volt.

A község adást f. hó arak: Kórsz. 40 kr., karz. előadás irán jegyeknek el. lemből szeg. umi kiállítás. Oly szép c. méltó.

— A

los újból sz. szeretetnek. templom re. manyozói.

— Su.

közszemle.

bárki meg.

— A

hó 15-én re.

zctni szíves.

borszky Lás.

Károly 3 frt.

lavai Szék.

Lukonich G.

rene, Darna.

frt, Stein M.

Barkóci Ká.

nos, a sz.-f.

Dusovszky

Nemet Lajó

N., Bossany

Malomsoky

Kálmán 1—

lay Balint,

Mayer Istv.

Sinkovics N.

Epstein Ód.

Töpler Ká.

Scharpf Jen.

Istvan, Sch.

Sandor, Sz.

Gyula, Neu

nos és Nos

Fehér Igná

79 frt 20 k.

koszónetet

— C

polgári fiú

ifjusága m

— Za

vármegye t

Károly alis

rendkívül g

alakítását

Jozsef gr.

zeredy Lás

és Somogy

sagot küldő

a bizottság

hogy a me

készítsenek

alatt venne

millennium

disz-közgyű

jús 11-ikét

küldtek, me

megallapítá

— A

különböző

százegy á

gyomány

met csász

tárból viss

burgba, a

a császárt

többek ke

is elrend

díszlövése

magát s

ráadta, A

császár, h

gadták: l

megadják

tározták,

száz ágyu

a százegy

életerjedt

— I

köny nőe

ségének

köszönet

Az est tiszta jövődélme 190 frt. 79 kr. volt. A közönség általános kívánságára az előadást f. hó 25-én, szerdán újból megtartják. Hely-
arok: Kőrösök 80 kr., zartszék 60 kr., földszint 40 kr., karzat és deakjegy 20 kr. E második előadás iránt is oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyeknek előjegyzését ajánljuk. A tiszta jövődélmeből szegény realiskolai tanulóknak a millenniumi kiállításra való utazási költségeit fedezik. Oly szép cél, mely a legmelegebb partolásra méltó.

Hírek.

— **A hercegszék adománya.** Vaszary Károly újból szép tanulejlet adta szülővárosa iránti szeretetének. Ugyanis a keszthelyi róm. kat. templom restaurálására 10.000 koronát adományozott.

— **Sümege városi közszemléi száma** a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

— **A sümegei jótékony nőegyesület** által f. hó 15-én rendezett műkedvelői előadásán felülmúló szíveskedtek: Poór Istvánné 10 frt, Stamborszky László 5 frt, Barca László 4 frt, Hetey Károly 3 frt, Mild Mihály 2 frt 50 krt, özv. bibarc-tavaival Székely Gusztávné, dr. Jenvay Géza, dr. Lukonich Gábor, dr. Bardó György, Palotay Ferenc, Darnay Kajetánné, dr. Székely Albert 2—2 frt, Stein Miklós 1 frt 50 krt, Szelestey Róza, Barkóci Károly 1 frt 20—1 frt 20 krt, Holub János, a sz. ferenczrendű zarda, Szuppauer Gáspár, Dusovszky Mariska, Szucs Palné, Pintér Lajos, Nemet Lajos, Bogyai Aurel, Dervarics István, N. N., Bossanyi Ferenc, Vida József, Vida János, Malomsoky János, Krisztinkovich József és Darnay Kalmán 1—1 frt, Takács Zsigmond, 90 krt, Szalay Balint, N. N., Epstein Vilmos, Markus Ignac, Mayer István Plachner László, Rimanóczy Endre, Sinkovics Nandor, Szita Román, Gonda Albert Epstein Ödön, Zboray Bertalan, Krizmanics János, Tópler Károly, Nagy Sandor, Kreika Ferenc, Scharpf Jenő, Steiner Simon, Vörös Imre, Tiborc István, Schnitzler Jakab, Zschiesche József, Eitner Sandor, Szeles János, Bükhly János, Dausek Gyula, Neumark N., Roch Ferenc, Kusztrich János és Noszlopy Dániel 50—50 krt, Sáfány J., Fehér Ignác, Kohlman Miksa 30—30 krt, összesen 79 frt 20 krt. A nemeslelkű adományokért meleg köszönetet mond az elnökség.

— **Gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter Szabó Károly turjei lakost Zalavármegye zalaszentgróti járására neve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Nagy-Kanizsán** a tisztújító közgyűlést márc. 17-én tartották meg, melyen Babóchay György eddigi polgármester ellenében Vecsey Zsigmond főkapitányt választották meg a város polgármesterévé.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Zalavármegyében a zalavói anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Barany Jenőt, továbbá helyettesekké a nagykanizsai kerületbe Tomka Endrét, a csesztregi Sztanovszky Nándort, a baksa- és győrfaiba Saly Sandort, a bellaunciba Szollár Eleket és a cserencsóciba Vaszary Bélát nevezte ki. Ezek közül Barany Jenő anyakönyvvezetőt és Tomka Endre anyakönyvvezető helyettesét a hazassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbíta.

— **Értekezlet.** A fürdő-részvényesek f. hó 20-án Barkóci Károly elnökle alatt értekezletet tartottak. Elnök az értekezletet megnyitván, a fürdő építés mozzanatait érdekes jelentésben ismertette, melyet a jelen voltak helyesléssel fogadtak s a jegyzőkönyvbe íratni határozták. Ezután Mild Mihály felszólalva, élénken eseteltesítve az erélyt és kitartást, azt az odaadó buzgalmat és fáradhatatlanságot, melyet a fürdő építésében kifejtett. Az értekezletet jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetet elnök működéséért. A pénztári számadások megvizsgálására Banfi Alajost, Bódis Mátyást és Rizner Ferencet küldték ki. Ezután elnök tudatta, hogy a fürdő teljes rendbehhozására még 1000 frt szükséges. Erre Stamborszky László a legszükségesebb munkálatokra 500 frt kölcsönt ajánlott föl igen jutányos feltételek mellett, mit az értekezlet halás köszönettel fogadott. A többi költség fedezésére elnök felkérte a jelen voltakat, hogy a közönség körében még részvény-aláírásokat gyűjtsenek. Végül elnök a fürdőbizottság nevében a megbízást az értekezlet kezébe leteszi s új bizottság alakítására hívja föl. A volt tagokat az értekezlet újból megválasztotta, azaz, hogy az eltávozott Soós Pongrác helyét Baka Istvánnal töltötte be.

— **Meghívó.** Ungváry László faiskola tulajdonos Ceglérről, e helyen is felhívja a gyümölcsészet barátait, hogy telepet a nyár folyamán felkeresni, illetve becses látogatással kitüntetni szíveskedjenek. Jó alkalmat nyújt erre az ezredévi kiállítás és azon körülmény, hogy Ceglérről nyugati, vagyis a volt osztrák állam vasuton — 1 1/2 óra alatt el lehet jutni. Fent említett cég a kiállításra részt nem vesz, mert a vállalat természete, illetve a kiállítás érdemlő növények és tárgyak legnagyobb részt fel nem vehető és hogy a tulajdonos sem rajz, sem mintázat, sem adat közlés nem képesíthetik arra, hogy a nagyszabású dolgoknak csak 100-an részét is felüntetni bírja, mit különben a helyszínén 1—2 óra alatt teljes nagyságában lesz szerencséje bemutatni.

— **Letört bimbó.** Stein Miklós vasuti vállalkozó mérnöknek kisdéd fia, Gyuri, f.

— **A százegy ágyulövés eredetéről.** A különböző ünnepélyes alkalmakkal szokásos százegy ágyulövés eredetéről következő hagyomány maradt fenn. Mikor I. Miksa német császár olaszországi diadalmas hadjárataiból visszatért s bevonulását tartotta Augsburgba, a városi tanács elhatározta, hogy a császárt fényes fogadtatásban részesíti; többek között száz ágyulövés végrehajtását is elrendelte. A tüzemester megtéven a díszlövéseket, félt, hogy egygyel elszámolta magát s a száza még a százegyediket is ráadta. Augsburgból Nürnbergbe ment a császár, hol hasonlóképp ünnepélyesen fogadták: hogy pedig ugyanazt a tiszteletet megadják neki, mint az augsburgiak, elhatározták, hogy szinte százegy, nem pedig száz ágyulövessel fogják üdvözölni. Ezóta a százegy ágyulövés szokása mindenfelé elterjedt.

— **Köszönetnyilvánítás.** A sümegei jótékony nőegyesület elmulaszthatatlan kötelességének tartja, hogy ez uton is őszinte köszönetet és hálát mondjon az összes sze-

replőknek, kik az egyesület által f. hó 15-én rendezett műkedvelői előadásán és előképekben közreműködtek. Tiszteletre és hála méltó társadalmi munkát végeztek ők, midőn fáradságot és áldozatot nem kímélve, műveszi közreműködésükkel a közönségnek igazi nemes szórakozást és élvezetet nyújtottak, a szenvedő emberiségnek pedig segítséget és vigasztalást szereztek. Különösen is kifejezi köszönetét és halaját amaz uraknak, akik az egyesület elnökségének felkeresere a program osszeálltasában és ennek oly kiválóan sikerült keresztülvitelében oly buzgó segédkezést nyújtottak. Fogadjon egyszersmind Sümege városának és vidékének közönsége az egyesület legforróbb köszönetet azon nemes érdeklődéséért és támogatásáért, melylyel a műkedvelő előadást kitüntette. A valódi öröm és megnyugvás érzetével tekintünk vissza az előadásra s reméljük, hogy a nagyérdemű közönség hasonló meleg támogatásban fogja részesíteni a második előadást is. Sümege, 1896. márc. 21. Az egyesület nevében Bibarcfalvi Székely Gusztávné.

— **Gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter Szabó Károly turjei lakost Zalavármegye zalaszentgróti járására neve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Nagy-Kanizsán** a tisztújító közgyűlést márc. 17-én tartották meg, melyen Babóchay György eddigi polgármester ellenében Vecsey Zsigmond főkapitányt választották meg a város polgármesterévé.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Zalavármegyében a zalavói anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Barany Jenőt, továbbá helyettesekké a nagykanizsai kerületbe Tomka Endrét, a csesztregi Sztanovszky Nándort, a baksa- és győrfaiba Saly Sandort, a bellaunciba Szollár Eleket és a cserencsóciba Vaszary Bélát nevezte ki. Ezek közül Barany Jenő anyakönyvvezetőt és Tomka Endre anyakönyvvezető helyettesét a hazassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbíta.

— **Értekezlet.** A fürdő-részvényesek f. hó 20-án Barkóci Károly elnökle alatt értekezletet tartottak. Elnök az értekezletet megnyitván, a fürdő építés mozzanatait érdekes jelentésben ismertette, melyet a jelen voltak helyesléssel fogadtak s a jegyzőkönyvbe íratni határozták. Ezután Mild Mihály felszólalva, élénken eseteltesítve az erélyt és kitartást, azt az odaadó buzgalmat és fáradhatatlanságot, melyet a fürdő építésében kifejtett. Az értekezletet jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetet elnök működéséért. A pénztári számadások megvizsgálására Banfi Alajost, Bódis Mátyást és Rizner Ferencet küldték ki. Ezután elnök tudatta, hogy a fürdő teljes rendbehhozására még 1000 frt szükséges. Erre Stamborszky László a legszükségesebb munkálatokra 500 frt kölcsönt ajánlott föl igen jutányos feltételek mellett, mit az értekezlet halás köszönettel fogadott. A többi költség fedezésére elnök felkérte a jelen voltakat, hogy a közönség körében még részvény-aláírásokat gyűjtsenek. Végül elnök a fürdőbizottság nevében a megbízást az értekezlet kezébe leteszi s új bizottság alakítására hívja föl. A volt tagokat az értekezlet újból megválasztotta, azaz, hogy az eltávozott Soós Pongrác helyét Baka Istvánnal töltötte be.

— **Meghívó.** Ungváry László faiskola tulajdonos Ceglérről, e helyen is felhívja a gyümölcsészet barátait, hogy telepet a nyár folyamán felkeresni, illetve becses látogatással kitüntetni szíveskedjenek. Jó alkalmat nyújt erre az ezredévi kiállítás és azon körülmény, hogy Ceglérről nyugati, vagyis a volt osztrák állam vasuton — 1 1/2 óra alatt el lehet jutni. Fent említett cég a kiállításra részt nem vesz, mert a vállalat természete, illetve a kiállítás érdemlő növények és tárgyak legnagyobb részt fel nem vehető és hogy a tulajdonos sem rajz, sem mintázat, sem adat közlés nem képesíthetik arra, hogy a nagyszabású dolgoknak csak 100-an részét is felüntetni bírja, mit különben a helyszínén 1—2 óra alatt teljes nagyságában lesz szerencséje bemutatni.

— **Letört bimbó.** Stein Miklós vasuti vállalkozó mérnöknek kisdéd fia, Gyuri, f.

hó 21-én Budapesten, difteritiszben meghalt. A mélyen sujtott szülők leljenek vigasztalást a mindenható Istennek bölcs akaratján való megnyugvásban.

— **A helybeli tanítói állásra** az iskola-
szék elnöksége Ipsics Gyula jánosházi tanítót hívta meg.

— **A millennium-bizottság választmánya** f. hó 17-én Eitner Sándor elnökle alatt értekezletet tartott, melyen megállapította az ünnepély tervezetét s ezt a legközelebb tartandó bizottsági gyűlés elé terjeszti. E terv oly impozans ünnepélyt ígér, a milyen még nem volt városunkban. A tervezet nemi módosítással és bővítéssel ugyanaz, melyet lapunkban már közöltünk.

Budapesti levél.

Tavasza van újra. Új élet, tevékenység indul meg. Az élet és tevékenység azonban számtalan követelménnyel, sok mindennek tudásával van összekötve: ennek némi részben való elérését óhajtuk előmozdítani, midőn t. olvasóink figyelmét a főváros egyes intézményeire irányítjuk.

Azon iparvállalatok száma, melyek terményeknek nemcsak itthon, hanem a külföldön is elismerést és elterjedést szereztek, hazánkban sajnos igen kevés s így bizonyára érdekelni fogja t. olvasóinkat, ha egy hazai vállalatunkat, melynek vegyi és terapeutikus tulajdonságai még rövid idő előtt nálunk is rejtett kincset képeztek, most már a világpiacon is meghódítottak — itt röviden ismertetjük. A vállalkozó kiváló kereskedelmi ismeretei és fáradhatlan tevékenysége, valamint példászerű kezelése által sikerült a bel- és külföld legelőkelőbb orvosi tekintélyeinek figyelmét ezen termény iránt felkelteni. A rendelkezésünkre álló füzetben több mint 100 elismerő nyilatkozat között a bel- és külföld legtekintélyesebb orvosai és tanárainak neveit találjuk; ezek: Magyarországból dr. Korányi Frigyes tanár, főrendiházi tag; dr. Svimmer Ernő tanár, kir. tanácsos, stb. stb.; Ausztriából dr. Dittel egy. tanár, udvari tanácsos; báró dr. Rokitsányi egy. tanár, dr. Bamberger udv. tanácsos; dr. Benedikt, dr. Spoeth, dr. Snitzler, dr. Hebra, stb. stb.; Németországból dr. Nussbaum, dr. Bardeleben, dr. Znelzer, Landenberger és Winkel egy. tanárok; Olaszországból a világhírű dr. Molleschot, dr. Cantani, Maragliano, és Minich egy. tanárok; Oroszországból dr. Zdekaner udv. tanár, dr. Rheyer, dr. Kosinszky, dr. Hugenberger és Lambl egy. tanárok. Valóban a legkiválóbb társasága az orvosi szakterületeknek, kiknek beható kísérletei a itthon és boorgazdag Salvatore-forrás vizet gyógyerejű és igen hatásos ásványviznek bizonyították és mint kiválóan eredményest használnak és rendelik vese- és hólyagbajok, köszvény és rheuma, aranyeres bántalmaknál, továbbá a legfő és emésztőszervek hurutainál. Ezen szakterületek által felsorolt eredmények azt is bizonyítják, hogy a Salvatore ásványvíz az anyagcserét hatalmasan előmozdítja és hogy szélső tartalmánál fogva igen kellemes. A vizeletet előmozdító udító ital, mely vasmentességénél fogva igen könnyen emészthető. A Salvatore ma már úgy a bel-, mint külföldön jól ismert, világhírű ásványvíz, s a Salvatore-forrás Eperjes mellett a magyar ipar díszét kepezi, melynek létesítése által a tulajdonos Schultes Ágost Budapesten valóban nagy érdemeket szerzett s a szenvedő emberiség halával tartozik neki, mert az ő fáradhatlan tevékenysége nélkül ez a gyógyforrás még tovább is ismeretlenül és használatlanul maradt volna.

Örömmel vesszünk tudomást és közöljük t. olvasóinkkal, hogy Hazslinszky Károly gyógyszerész az Akadémie Parisienne nagy aranyéremmel tüntette ki és dolgozó tarsava választotta, a gyógyszerészeti tudomány terén kifejtet hasznos munkássága elismerésül és ezzel megvan erősítve azon általános, szakkörökben valamint a nagy közönség körében is élő meggyőződés, miszerint Hazslinszky gyógyszerészeti tudomány, mint a közegészségügy követelményeinek teljesen megfelelnek. Ezért batran veheti mindenki, kinék valamely oly baja van, melyet az ő — immar haziszernek nevezhető gyógyszerével meggyógyítani vagy megszüntetni lehet. Ezek közül felemlítjük a tavasszal rendszeren nagyobb mérvben nyilvánuló csúsz, rheuma és migrain ellen igen hatásosnak elismert Gaultheria olajat, mely tokba alkalmazva, rossz szaga nem érezhető s így használása nem kellemetlen. Nothnagel bécsi tanár által is a legelőnyösebbnek ismertett ei. Ára 1 frt. A Cocain pastillából néhány darabka megszünteti a garat- és gége-

